

EVAA

EERSTELIJNS
VERLOSKUNDIGEN
AMSTERDAM-AMSTELLAND

***Verbetering van kwaliteit, uitkomsten en kosten binnen de geboortezorg;
Focus op preventie en Juiste Zorg op de Juiste Plek binnen duurzame borging
eerstelijns geboortezorg en integrale samenwerking.***

Gecombineerd jaarplan 2022 Holding EVAA, VZGA en BCW

In de gesprekken met de leden van Vereniging EVAA in aanloop naar de jaarplannen is de behoefte en noodzaak om goede preventieve zorg te (kunnen) leveren helder verwoord. Daarnaast het streven naar een duurzame inzetbaarheid van de verloskundigen en de eerstelijns geboortezorg in de toekomst.

De geboortezorg vraagt om innovatie. Het groeiend aantal medische interventies en kosten vraagt om een focus op preventie en zorgverschuiving, en hiermee re-organisatie van de zorg. Stap voor stap dient een systeemwijziging plaats te vinden. Er is landelijk kader binnen programma's als Juiste Zorg op de Juiste Plek en Gezonde & Kansrijke Start, echter kent de geboortezorg nog verschil in visie op de organisatie en bekostiging van deze zorg.

Holding EVAA, VZGA en BCW kennen een proactieve en positieve houding aangaande het duurzaam verbeteren van de kwaliteit, toegankelijkheid, uitkomsten en kosten van de zorg. Graag nemen we u mee in de ontwikkelingen binnen 2021 en de plannen voor 2022.

Holding EVAA

Algemeen

Holding EVAA vertegenwoordigt de leden van Vereniging EVAA sinds 2016 op bestuurlijk niveau en zet daarbij innovatie uit op basis van de door de Vereniging geaccordeerde visie, jaarplan en begroting. Holding EVAA kent 2 dochtermaatschappijen; Verloskundige Zorggroep Groot Amsterdam (VZGA) en Bevalcentrum West (BCW). Gezamenlijk vormen zij een bestuurlijke eenheid en strategisch team. Holding EVAA legt verantwoording af aan haar aandeelhouders.

Ontwikkelingen 2021

Visie

In 2015 stelde Vereniging EVAA een regiovisie op. De basis werd gevormd door regiodata en de ontwikkeling van een innovatief integraal zorgconcept; Midwifery Led Continuity of Care binnen 2 beoogde integrale vrouwenklinieken in AMC en VUmc. Deze klinieken zijn echter niet tot stand gekomen na de alliantie van AMC en VUmc. In 2021 zijn de eerste stappen gezet om de visie van EVAA te herzien op basis van recente data en ontwikkelingen. Hierbij is gekozen Waardegedreven Geboortezorg (WGZ) als uitgangspunt en stip aan de horizon te plaatsen. WGZ schept kader voor het evalueren, verbeteren, organiseren en

bekostigen van de kwaliteit van de zorg in de periode van pre-conceptie tot jong ouderschap. Het centraal stellen van de zwangere en haar gezin en vormgeven van zinnige en zuinige zorg blijven als belangrijke uitgangspunten van EVAA hiermee bestaan.

Holding EVAA zet zich binnen de regio in voor de uitwerking van de KNOV visie, waarbij implementatie van continuïteit van verloskundig zorgverlener speerpunt is gezien de aangetoonde waarde in het voorkomen van verwijzingen en het vergroten van de clienttevredenheid.

Juiste Zorg op de Juiste Plek (JZOJP)

Holding EVAA liet in 2021 een regiobeeld opstellen door Midwifery Science op basis van PRN data met behulp van subsidie van ZONMw aangaande JZOJP. Dit als bouwsteen voor herziening van de EVAA visie en de toekomstige inrichting van de geboortezorg in de regio. Het project vond plaats in directe samenwerking met de GGD, welke een regiobeeld opstelde aangaande 'Gezond & Kansrijke Start'. De projectgroep van EVAA kende AmsterdamUMC, GGD, TNO, AVAG, KSVa en Stichting Zelfbewust Zwanger als deelnemers. Het regiobeeld verscheen onder de titel 'Cliëntstromen en plaats bevalling binnen de geboortezorg van Amsterdam-Amstelland'.

De opvallendste uitkomsten; het aantal verwijzingen is de laatste 10 jaar stabiel, pijnstillingsverzoeken zijn de grootse verwijzreden gedurende de geboorte, 74% van alle zwangeren ontvangt korte of langere tijd tweedelijns zorg tijdens de baring, 50% van alle 'poliklinische' baringen in de regio vond plaats in BCW en een sterk groeiend percentage (10%) van alle zwangeren uit Amsterdam-Amstelland baart buiten de regio.

Adviezen vanuit de onderzoekers; in beeld brengen waar en hoe vrouwen zorg wensen te ontvangen, meer mogelijkheden creëren voor continuïteit van verloskundige zorg en pijnstilling in de eerstelijns om verwijzingen terug te dringen en een oplossing te bieden voor het capaciteitsprobleem, consistente registratie aanhouden.

[https://www.evaa.nl/docs/20211022180645_Regiobeeld_EVAA_Clientstromen_en_plaats_bevalling_Okt_2021\[88\].pdf](https://www.evaa.nl/docs/20211022180645_Regiobeeld_EVAA_Clientstromen_en_plaats_bevalling_Okt_2021[88].pdf)

Op dit moment bieden de verloskundigen van Amsterdam (anders dan landelijk) in samenwerking met de ziekenhuizen reeds op meerdere vlakken continuïteit aan zwangeren met lichte medische indicaties; GBS dragerschap, diabetes gravidarum, prenataal minder leven en lachgas verzoek. Voor verdergaande implementatie van Juiste Zorg op de Juiste Plek zette de Holding in samenwerking met haar afdeling Research & Development en de VSV's van OLVG een pilot op in 2020/2021 aangaande de balloncatheter inleiding bij de gezonde zwangere tussen 41-42 weken. Met als doel implementatie van deze interventie in de eerstelijns. Deze pilot wordt in 2022 geëvalueerd.

Capaciteit

Holding EVAA heeft in 2021 de chronische personele capaciteitsproblematiek binnen de ziekenhuizen van Amsterdam-Amstelland bestuurlijk geagendeerd en erkent gekregen. Dit met behulp van het regiobeeld en registratie van de weigeringen door de verloskundigen. Binnen deze registratie is aangetoond dat de verloskundigen gemiddeld 25 minuten bellen om een plek te vinden en 25% van de verwijzingen vanuit de verloskundigen buiten de regio terecht komen. Er werd een structureel capaciteitsoverleg op zowel bestuurlijk- als

management niveau ingericht, waarbinnen ketenpartners en zorgverzekeraar de oorsprong van de problematieke en (potentiële) oplossingen in kaart brachten. Dit werd ondersteund door het ROAZ en SIGRA (RSO). Holding EVAA waarborgde als uitgangspunten binnen deze ontwikkelingen de keuzevrijheid van de vrouw en de focus op preventie.

Integrale samenwerking

Het RIVM beschreef in haar evaluatie van de geboortezorg in 2020 dat de grootse winst op uitkomsten in de geboortezorg valt te behalen binnen de samenwerking van het medisch en het sociale domein. Dit betreft met name het voorkomen van vroeggeboortes, welke veelal plaatsvindt onder zwangeren in kwetsbare omstandigheden en de allochtone populatie. Binnen de programma's Vitaal & Gezond en Gezonde & Kansrijke Start wordt deze samenwerking landelijk en regionaal gestimuleerd en geïmplementeerd. In Amsterdam heeft Holding EVAA aan de voet van deze ontwikkeling gestaan. Zij neemt plaats in de bestuurlijke coalitie Jeugd & Gezin (CJ&G, 1 van de vier deelcoalities onder Amsterdam Vitaal & Gezond) en de kerncoalitie Gezonde & Kansrijke Start (G&KS). Binnen de coalitie G&KS zijn in 2021 de inhoudelijke doelstellingen vastgesteld en impuls gelden toebedeeld. In CJ&G zijn de eerste taakvragen en knelpunten ingediend om bestuurlijk te overbruggen. In 2021 zijn er wijkcoalities gevormd (in Nieuw-West, Noord en Zuidoost) waar de zorg rondom zwangeren in kwetsbare omstandigheden wordt geïnventariseerd en georganiseerd.

Binnen de samenwerking van de verloskundige zorggroepen en de KNOV is het concept zorgpad 'sociale verloskundige' ontwikkeld. Hierin kan de zwangere in kwetsbare omstandigheden rekenen op een zorgpakket (zie bijlage). Deze werd door Holding EVAA ingebracht in de bestuurlijke coalities en ontving breed draagvlak voor verdere uitwerking en toetsen aan wet- en regelgeving.

Holding EVAA heeft in 2020/2021 ingezet op het komen tot een gezamenlijke wetenschappelijke pilot met AmsterdamUMC aangaande continuïteit van verloskundige zorg, waarbij de verloskundige ook enkele mid-risk indicaties blijft begeleiden. AmsterdamUMC heeft er echter voor gekozen met een niet aan EVAA verbonden praktijk uit Amsterdam Zuidoost dit project voort te zetten. Dit op basis van een verschil in visie op proces en inhoud van het project. Het VSV van AmsterdamUMC werd niet betrokken bij de ontwikkeling van dit integrale zorg project. Holding EVAA agendeerde haar zorgen op proces en inhoud bij haar stedelijke en landelijke stakeholders.

Hoe verdergaande JZOJP vorm te geven binnen de integrale samenwerking in een stedelijke omgeving met 4 ziekenhuizen is een groot vraagstuk. Om hierover in een gefaciliteerde setting open het gesprek te kunnen voeren vond Holding EVAA ruimte en draagvlak binnen de CJ&G. In 2021 heeft zij een start gemaakt bij stakeholders deze mogelijkheid gezamenlijk vorm te geven.

Stedelijke samenwerking

Daar haar cliënte met elke gelinieerde organisatie in de keten te maken kan krijgen, beweegt de verloskundigen als spin in het stedelijk web van geboortezorg organisaties. Holding EVAA streeft naar helder toespitsing van wijkgerichte- en stedelijke ontwikkelingen en overleggen. Holding EVAA heeft in 2021 verdergaand geïnvesteerd in de relaties op bestuurlijk en management niveau in de keten. Zij heeft daarbij samenhang gebracht in de bestaande overlegstructuren en heldere toespitsing op onderwerpen en opdrachten waarmee overlap

voorkomen wordt en de doelmatige inzet van menskracht en kwaliteit verhoogd is. Zij neemt deel aan het kernteam van het Regionetwerk Noord West Nederland en vormt deel van de agendacommissie van het Stedelijk Platform. Laatst is een initiatief van EVAA op tot een stedelijk platform van VSV's en organisaties te komen, welke een signalerende en coördinerende functie heeft aangaande knelpunten en successen binnen de ontwikkelingen in de geboortezorg. Voor aanpak en uitwerking maakt het platform gebruik van bestaande overlegstructuren, waaronder het regionetwerk. De VSV's en het regionetwerk kennen draagvlak voor deze ontwikkeling. Vanuit de ziekenhuizen klinken nog vragen aangaande het mandaat van het platform. ELAA nam facilitaire taken op in haar begroting, welke is toegezegd door Zilveren Kruis.

Landelijke samenwerking

Holding EVAA heeft als kwartiermaker regio ontwikkeling KNOV zich ingezet voor een landelijke structuur voor samenwerking tussen verloskundige regio's (onderling) en de KNOV. Deze heeft het doel te voorzien in optimale uitwisseling van ontwikkelingen in de regio en landelijk, waarbij regionale ontwikkeling actief ondersteund wordt door de KNOV. Holding EVAA neemt plaats in de werkgroep 'Organisatie en Bekostiging' van de KNOV en was mede-initiatiefnemer van het platform; 'Noodalarm Geboortezorg'.

2022

Plannen

De Holding faciliteert en ondersteunt de organisatie om haar doelstelling te bereiken. De organisatie kent een grootse doelstelling; om te komen tot verbetering van kwaliteit, uitkomsten en kosten binnen de geboortezorg, middels een focus op preventie en Juiste Zorg op de Juiste Plek. Dit binnen duurzame borging eerstelijns geboortezorg en integrale samenwerking.

Om dit te bereiken is het nodig keuzes te maken op inhoudelijk en organisatieniveau. Voor 2022 is gekozen de focus te leggen op de implementatie van WGZ, het vergroten van de preventieve waarde binnen de verloskundige zorg en het uitwerken van zorgpadenbekostiging.

Om de eerstelijns zorg duurzaam te borgen is een vermindering van verwijzingen en een alternatieve bekostiging van belang. Binnen de uitwerking, implementatie en bekostiging van de 2 zorgpaden komen deze doelen samen. Deze zaken liggen belegd binnen de VZGA. Om duurzaam inzetbaar te blijven en goede kwaliteit te kunnen leveren geven veel verloskundigen aan ontlast te willen worden. Sommige willen graag kleinschaliger werken, een andere groep graag bepaalde zorg centraliseren. Ook het centreren van vertegenwoordigingsfuncties en uitbesteden van bedrijfsmatige taken wordt genoemd. De vele overleggen, tekorten aan waarneming, bedrijfsvoering en het groeiende zorgpakket zijn niet duurzaam te combineren. Voor het leveren van meer continuïteit is een andersoortige praktijkvoering nodig en zullen zij andersoortige taken moeten loslaten. De leden vragen de VZGA wat deze voor hen kan betekenen in deze re-organisatie.

Om de verwijzingen gedurende de baring terug te dringen en een oplossing te bieden voor de capaciteitsproblematiek is vergroting van eerstelijns geboortecentra nodig. Deze ontwikkeling ligt belegd bij het BCW.

Verloskundige Zorggroep Groot Amsterdam (VZGA)

Algemeen

In 2019 is VZGA opgericht om het kwaliteitsbeleid voor de aangesloten praktijken vorm te geven en deze aantoonbare en toetsbare kwaliteit centraal te verkopen aan zorgverzekeraars. Na de opstart met 2 zorgverzekeraars in 2020 is in 2021 met 7 verzekeraars een contract afgesloten voor 26 praktijken en 4 echocentra. Voor 2022 is dit met 9 (van de 10) zorgverzekeraars en zijn er 31 praktijken en 4 echocentra aangesloten.

Ontwikkelingen 2021

Kwaliteit

Na de opstart van logistieke processen en het kwaliteitsbeleid in 2020 is in 2021 een start gemaakt met data-analyse, inhoudelijke kwaliteitsbijeenkomsten, bijscholingen en inrichting van de basis voor de samenwerking met de VSV's. In 2021 is als stip aan de horizon gezet te komen tot WGZ.

Juiste Zorg op de Juiste Plek

In 2021 is formeel door het ZIN vastgesteld dat prenataal CTG zorg is welke verloskundigen plegen te bieden. Nu de pilotfase hiermee formeel voorbij is heeft de VZGA conform de landelijke richtlijnen deze reguliere zorg in samenwerking met OLVG en AmsterdamUMC vormgegeven en een multidisciplinaire werkgroep opgericht. Monitoring van deze zorg ziet zij als mogelijke eerste zorgpad om waardegedreven vorm te geven. Zij onderzoekt met de praktijken hoe deze zorg zo doelmatig mogelijk geboden kan worden.

Bekostiging van de zorg voor diabetes gravidarum en de balloncatheter inleiding kwam nog niet van de grond binnen de huidige innovatiemogelijkheden. Daar het ziekenhuis geen partij is binnen het VSV en het VSV akkoord op zorginhoud en het innovatietarief moet geven liepen deze processen om tot bekostiging van zorgverschuiving te komen het procedureel vast.

Zorgpaden

In samenwerking met andere verloskundige zorggroepen in Nederland en de KNOV ontwikkelde de VZGA en Holding EVAA 2 zorgpaden in lijn met de uitkomst van het Common Eye traject; 'Continuïteit van verloskundig zorgverlener' en 'Sociale verloskunde'. Binnen beide zorgpaden wordt de client door een klein team verloskundigen begeleid, ongeacht de medische verantwoordelijkheid. Naast normverlaging en aangepaste praktijkvoering kent het financiering voor verschillende vormen van zorgverschuiving en samenwerking.

2022

Plannen

In het jaarplan van de VZGA voor 2022 staat naast voortzetting van de kwaliteitscycli als speerpunt de uitwerking van de zorgpaden en de implementatie van WGZ op organisatieniveau en binnen de keten. Deze ontwikkelingen vinden plaats in samenwerking

met de overige zorggroepen, Holding EVAA, KNOV en de stakeholders. Streven is financiering van een landelijke pilot voor deze zorgpaden via de zorgverzekeraars per 2023.

In 2022 zet de VZGA zich in om passende bekostiging voor integrale zorgpaden verder uit te werken.

De VZGA is daarnaast door de praktijken gevraagd te onderzoeken op welke wijze zij de praktijken verder kan ontlasten in vertegenwoordiging en bedrijfsmatig. Dit onderzoek start de VZGA in samenwerking met de Vereniging op in 2022.

(Financiële) ondersteuning

Voor de lokale uitwerking van het zorgpad 'Sociale verloskunde' is projectleiding vanuit Gezonde & Kansrijke Start ter beschikking gesteld. Deze financiert ook een pilot voor een verloskundigenpraktijk van EVAA binnen een achterstandswijk om zich in te richten met kleinschalige teams. Dit kan gezien worden als opstart naar het zorgpad 'Sociale verloskunde' dan wel 'Continuïteit van zorgverlener'.

Naast opgenomen budget voor projectbegeleiding bij de implementatie van WGZ heeft de VZGA een aanvraag voor (financiële) ondersteuning ingediend bij de KNOV. Deze kreeg van ZONMw subsidie toegekend om WGZ uit te werken voor eerstelijns toepassing en implementatie te ondersteunen.

Bevalcentrum West (BCW)

Algemeen

Het Bevalcentrum West bestaat sinds 2007 en werd in 2018 een dochtermaatschappij van Holding EVAA. Zij faciliteerde tot 2021 zo'n 1500 barenden en hun verloskundigen per jaar een 'verplaatste thuisbevalling' binnen de muren van OLVG West, dit betreft 50% van alle 'poliklinische' baringen in de regio. BCW heeft huiselijke kamers, eigen kraamzorgpersoneel, bevalbaden en lachgas ter beschikking. Deze faciliteiten zorgen voor een afname van 40% verwijzingen voor pijnstilling. In 2018 heeft OLVG, op basis van een verschil in visie op integrale geboortezorg met EVAA, BCW haar huurovereenkomst opgezegd. Met behulp van huurbescherming was BCW in staat te blijven tot 2021.

Ontwikkelingen 2021

Hernieuwd contract

Op basis van open gesprekken aangaande kwaliteit en gelijkwaardige samenwerking is er in 2021 opnieuw een contract gesloten tussen BCW/ Holding EVAA en OLVG. Hierbij stelde OLVG als voorwaarde een aannamebeleid op basis van de capaciteit op de medische afdeling. Dit aanname beleid heeft opgeleverd dat er minder stress is onder het medisch personeel aangaande mogelijke complicaties op het BCW en er geen barenden meer zijn overgedragen naar andere ziekenhuizen bij een medische indicatie en geen mogelijkheden voor overdracht binnen OLVG West. De consequentie voor BCW is echter dat zij 30% minder cliënten heeft kunnen aannemen in 2021, hetgeen in combinatie met de sterk verhoogde service kosten leidt tot een bedrijfsmatig verlies in 2021.

Uitbreiding

Over de hoge kwaliteit van zorg van BCW bestaat geen discussie. OLVG en BCW zien dit concept graag ook plaats vinden in de ziekenhuizen BovenIJ en Amstelland. Hiermee wordt de vraag naar deze zorg verspreid over meer lokaties, de mogelijkheden voor barenden op een spontane bevalling vergroot en kunnen ook personeelskosten verhoudingsgewijs verminderen. BCW en Holding EVAA hebben in 2021 met bestuur, management en de maatschap van gynaecologie van BovenIJ en Amstelland gesprekken gevoerd aangaande deze mogelijkheid.

Losstaand geboorte/ vrouwencentrum

De ernst van de capaciteitsproblematiek en de weerslag die dit heeft op de mogelijkheden voor preventieve zorg in de regio heeft BCW en Holding EVAA aangezet de mogelijkheden voor een losstaand geboortecentrum te doen onderzoeken. Dit gebeurt in samenwerking met een zeer gemotiveerde groep verloskundigen. Na enige bedrijfsmatige analyse is een client enquête uitgezet om de behoefte van de zwangere te peilen. Deze bevestigde de grote vraag naar deze zorgfaciliteiten en liet een groot animo zien voor ook een losstaand geboortecentrum. 45-50 % van de zwangeren gaven aan in een losstaand geboortecentrum te willen bevallen, oplopend naar 70% wanneer er geen andere poliklinische plek binnen de regio beschikbaar is.

Het centrum zou een bredere functie kunnen vervullen. Naast centralisatie van verloskundige zorg, zijn een opleidingsfunctie, kraamhotel en samenwerking met vrouwen gerelateerde zorgpartners mogelijkheden.

Er is vanaf de start van dit gedachtegoed consequent transparant over deze ontwikkeling gecommuniceerd met de lokale stakeholders en de zorgverzekeraars.

ZONMw subsidieaanvraag KNOV

BCW en Holding EVAA hebben een subsidie aanvraag ingediend bij de KNOV voor de ontwikkelingsmogelijkheden van een losstaand geboortecentrum. Deze is toegekend met behulp van ZONMw gelden.

2022

Samenwerking

BCW en Holding EVAA zetten zich in 2022 wederom in voor een positieve samenwerking - en voortzetting van het contract met OLVG. Zowel op de werkvloer als binnen management- en bestuurlijke lagen zal geïnvesteerd worden in duurzame samenwerking.

Binnen BCW middels dagelijkse afstemming en flexibele inzet van kraamzorg op de medische verloskamers. Op management niveau worden gesprekken vormgegeven hoe duurzaam aan vertrouwen en kwaliteitsverbetering gewerkt kan worden in samenwerking met het VSV.

Bedrijfsmatige gezondheid

BCW heeft bedrijfsmatige enkele aanpassingen moeten doen om verlies in 2022 te voorkomen dan wel te beperken. In 2022 worden de gesprekken vervolgd om de balans te verbeteren tussen (service)kosten en opname mogelijkheden.

Ontwikkeling van meerdere geboortecentra

Op basis van de gesprekken met de verschillende ziekenhuizen, zorgverzekeraars en de uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek zetten BCW en Holding in op verdere uitwerking en concretisering van een tweede (losstaand) geboorte/ vrouwencentrum.
